

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 20

(Prot. Nr.7, 10.§)

2008.gada 13. februārī

Par lietas izpētes izbeigšanu

Lieta Nr.2454/06/05/19

“Par Konkurences likuma 13.panta 1., 4. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu biedrības “Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autoru apvienība” darbībās

Konkurences padome 25.09.2006. saņēma biedrības „Latvijas Raidorganizāciju asociācija” (turpmāk – LRA) 25.09.2006. iesniegumu (turpmāk – Iesniegums) par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu biedrības „Autortiesību un komunikēšanas konsultāciju aģentūra/Latvijas autoru apvienība” (turpmāk – AKKA/LAA) darbībās.

Kā norādīts Iesniegumā, AKKA/LAA kolektīvi pārvalda autortiesību īpašnieku mantiskās tiesības „Autortiesību likumā” un autoru pilnvarojumā noteiktajā apmērā. AKKA/LAA funkcijās ietilpst arī licenču izsniegšana tās pārstāvēto autoru darbu izmantošanai, vienojoties ar darbu izmantotājiem par atlīdzības lielumu, maksāšanas kārtību un citiem noteikumiem, uz kādiem izdod licences. Kā norādīts Iesniegumā, AKKA/LAA pārstāv vairāk nekā 3200 Latvijas autoru un ir noslēgusi 57 savstarpējās pārstāvības līgumus muzikālo darbu publiskā izpildījuma jomā ar 56 valstu autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām visā pasaulē.

Iesniegumā sniegta informācija, ka savas darbības ietvaros raidorganizācijas izmanto autoru muzikālos darbus pārraidīšanai savās programmās, un, lai iegūtu šo

darbu izmantošanas tiesības, ikvienai raidorganizācijai ir jāsaņem autoru atļauja, kuru vispārējas licences veidā izsniedz AKKA/LAA.

Iesniegumā norādīts, ka vairāku gadu garumā raidorganizācijas nav varējušas vienoties ar AKKA/LAA par licences līguma noslēgšanu un vispārējās licences saņemšanu, jo AKKA/LAA ir pastāvējusi uz saviem vienpusēji noteiktiem, ekonomiski nepamatotiem un nesamērīgi augstiem tarifiem par darbu izmantošanu, jo jebkuri mēģinājumi vienoties par atlīdzības lielumu atduras pret AKKA/LAA argumentu, ka autoratlīdzība ir nosakāma tikai un vienīgi saskaņā ar tās padomes noteiktajiem tarifiem.

Kā norādīts Iesniegumā, Raidorganizācijas pilnvaroja LRA raidorganizāciju vārdā vienoties par atlīdzības lielumu par muzikālo darbu izmantošanu, lai pēc kopēja tipveida līguma izstrādes katrs biedrs atsevišķi slēgtu līgumu ar AKKA/LAA. 19.04.2005. sapulcē, kurā piedalījās gan AKKA/LAA, gan LRA deleģētie pārstāvji, puses vienojās par licences līguma nosacījumiem, t.i., tika panākta vienošanās par līguma priekšmetu, definētas pušu tiesības un pienākumi, noteikta konkrēta ieņēmumu grupa, no kuras aprēķināt procentuālo atlīdzību par autoru darbu izmantošanu. 25.04.2005. sapulces mērķis bija atlīdzības procentuālā apmēra noteikšana licences līgumā, bet AKKA/LAA pastāvēja uz saviem padomes noteiktajiem tarifiem 1,85% apmērā no ieņēmumiem par 35% mūzikas izmantojumu, kamēr LRA piedāvāja atlīdzību noteikt 1,4% apmērā. AKKA/LAA noraidīja arī LRA piedāvājumu vienoties par vidusceļu starp šiem abiem lielumiem, neizrādot iniciatīvu licences līguma noslēgšanai.

Iesniegumā sniegta informācija, ka AKKA/LAA ir vienīgā autoru biedrība Latvijā, kurai ir izsniegta atļauja veikt mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu attiecībā uz darbu raidīšanu. AKKA/LAA tirgus varu pastiprina arī apstākļi, ka atsevišķu „Autortiesību likumā” noteikto autortiesību izmantošanu vienlaikus var veikt tikai viena mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija. Tas, ka atsevišķi autori nav pilnvarojuši AKKA/LAA savu tiesību pārvaldīšanai, neietekmē AKKA/LAA kā kolektīvās pārvaldījuma organizācijas tirgus daļu, jo viņi savu tiesību administrēšanu veic ar ārvalstu organizāciju starpniecību, kuras uz savstarpēji noslēgto līgumu pamata Latvijā pārstāv AKKA/LAA.

Iesniegumā norādīts, ka AKKA/LAA, atrodoties dominējošā stāvoklī vispārējo licenču izsniegšanas tirgus muzikālo darbu izmantošanai raidorganizāciju programmās Latvijas ģeogrāfiskajā teritorijā, to ļaunprātīgi izmanto, pārkāpjot Konkurences likuma 13.panta 1., 4. un 5.punktu, kas izpaužas kā atteikšanās slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku vai grozīt darījuma noteikumus bez objektīvi attaisnojoša iemesla; netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana; nevienādu noteikumu noteikšana ekvivalentos darījumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus, kā arī Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 82.pantu.

Konkurences padome 25.10.2006., pamatojoties uz:

- Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 1.punktu, 23.panta trešo daļu pieņēma lēmumu ierosināt lietu par Konkurences likuma 13.panta 4. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu biedrības AKKA/LAA darbībās,
- Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu pieņēma lēmumu neierosināt lietu par Konkurences likuma 13.panta 1.punkta un Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 82.panta iespējamo pārkāpumu AKKA/LAA darbībās.

Konkurences padome 31.01.2007. saņēma biedrības LRA 30.01.2007. vēstuli Nr.8-1/07 „Par papildus pierādījumu iesniegšanu lietā par AKKA/LAA dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu” (turpmāk – Iesniegums 2). LRA uzskata, ka attiecībā pret vienu tās biedru – a/s „Radio SWH” (turpmāk – Radio SWH) – AKKA/LAA darbībās ir konstatējama atteikšanās slēgt darījumu un darījuma noteikumu grozīšana bez objektīvi attaisnojoša iemesla. Atsaucoties uz Iesniegumā norādīto, LRA informē, ka tiesa, apmierinot Radio SWH pretprasību, atzina par noslēgtu pušu starpā licences līgumu un noteica autoratlīdzības likmi 2% apmērā.

Iesniegumā 2 norādīts, ka 02.05.2005. AKKA/LAA paziņoja Radio SWH par tiesas apstiprinātā licences līguma uzteikumu, pamatojoties uz šī licences līguma 5.1.punktu, informējot Radio SWH, ka sākot ar 01.01.2007. AKKA/LAA vēlas izbeigt licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus radio programmās ar Radio SWH sakarā ar maksājamās atlīdzības lieluma pārskatīšanu. Radio SWH uzskata, ka šis uzteikums nav pamatots un neatbilst līguma noteikumiem. Kā norādīts Iesniegumā 2, arī 28.07.2006. vēstulē AKKA/LAA paziņoja Radio SWH, ka tā nepiekrīt turpināt līgumattiecības ar atlīdzības likmi 2%, vienlaikus informējot par spēkā esošajiem AKKA/LAA raidorganizāciju tarifiem.

LRA uzskata, ka AKKA/LAA vēlme noteikt jaunu, lielāku atlīdzības likmi nekā noteikusi tiesa, nav pamatota ar objektīviem apstākļiem. Tā kā valsts ekonomiskā situācija pēdējo gadu laikā nav uzlabojusies, LRA uzskata, ka nav pamata mainīt ar tiesas spriedumu par pamatotu un saprātīgu noteikto atlīdzības likmi 2% apmērā. LRA uzskata, ka norādītie fakti liecina par to, ka AKKA/LAA atsakās slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku un bez objektīvi attaisnojoša iemesla groza darījuma noteikumus. Šajā sakarā LRA lūdz pārbaudīt, vai AKKA/LAA darbības nav pretrunā ar Konkurences likuma 13.panta 1.punktu.

Izvērtējot Iesniegumā 2 sniegto informāciju, Konkurences padome secināja, ka Iesniegums 2 uzskatāms par jaunu iesniegumu Konkurences likuma 23.panta izpratnē, nevis kā papildu informācija jau ierosinātajā lietā Nr.2454/06/05/19.

Konkurences padome 28.02.2007., pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta trešo daļu, nolēma ierosināt lietu par Konkurences likuma 13.panta

1.punkta iespējamo pārkāpumu biedrības AKKA/LAA darbībās, un, pamatojoties uz Konkurences likuma 26.panta piekto daļu nolēma apvienot vienā lietvedībā lietu „Par Konkurences likuma 13.panta 1.punkta iespējamo pārkāpumu AKKA/LAA darbībās” un lietu Nr.2454/06/05/19 „Par Konkurences likuma 13.panta 4. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu AKKA/LAA darbībās”.

Konkurences padome 25.04.2007., pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un 27.panta otro daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.2454/06/05/19 līdz 22.08.2007.

Konkurences padome 22.08.2007., pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un 27.panta otro daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.2454/06/05/19 līdz 24.10.2007.

Konkurences padome 24.10.2007., pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un 27.panta trešo daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.2454/06/05/19 līdz 19.12.2007.

Konkurences padome 18.12.2007., pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un 27.panta trešo daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.2454/06/05/19 līdz 30.01.2008.

Konkurences padome 30.01.2008., pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un 27.panta trešo daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.2454/06/05/19 līdz 02.04.2008.

Konkurences padome izvērtēja lietā Nr.2454/06/05/19 esošos materiālus un pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu uzaicināja (21.12.2007. vēstule Nr.3091, Nr.3092, 17.01.2008. vēstule Nr.153, Nr.154) lietā iesaistīto pušu pārstāvjus iepazīties ar lietu, izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju. Pēc iepazīšanās (AKKA/LAA pārstāvji 04.01.2008., 18.01.2008., LRA pārstāvji 09.01.2008., 25.01.2008.) ar lietā esošajiem materiāliem puses iesniedza savu viedokli un papildu informāciju, ko Konkurences analizēja un ņēma vērā, pieņemot lēmumu lietā.

AKKA/LAA ir biedrība, kas reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra biedrību un nodibinājumu reģistrā ar vienoto reģistrācijas numuru 40008043690, juridiskā adrese – A.Čaka iela 97, Rīgā.

LRA ir biedrība, kas reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra biedrību un nodibinājumu reģistrā ar vienoto reģistrācijas numuru 40008061376, juridiskā adrese – Zaķusalas krastmala 3, Rīgā.

Izvērtējot tās rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Raidorganizāciju darbības normatīvais regulējums

„Radio un televīzijas likumā” noteikts, ka raidorganizācija ir uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), kam ir redaktoriska atbildība par programmu izkārtojumu (..), kas veido programmas un veic programmu izplatīšanu vai nodod tās izplatīšanai trešajām personām, vai arī uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), kas veic programmu retranslāciju un saskaņā ar minētā likuma 2.2.pantu atrodas Latvijas Republikas jurisdikcijā.

Saskaņā ar „Radio un televīzijas likuma” 4.panta pirmo un otro daļu raidorganizācijas iedala pēc to īpašuma formas, darbības mērķa un teritoriālās aptveramības, un pēc teritoriālās aptveramības ir šāda veida raidorganizācijas - nacionālās, reģionālās, vietējās un pārrobežu raidorganizācijas:

- par nacionālām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kuru programmas ir droši uztveramas visā valsts teritorijā vai tās lielākajā daļā (7.panta pirmā daļa),
- par reģionālām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kuru programmas ir droši uztveramas vismaz viena rajona (republikas pilsētas) administratīvajā teritorijā vai tās lielākajā daļā (7.panta trešā daļa),
- par vietējām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kuru programmas ir droši uztveramas vienā pagastā, pilsētā (tās daļā) vai apdzīvotā vietā. (7.panta ceturta daļa).

2. Par LRA

Saskaņā ar LRA Statūtos (apstiprināti 19.08.2004. Kopsapulcē) noteikto viens no LRA mērķiem ir nodrošināt autora tiesību un visas sabiedrības interešu līdzsvara ievērošanu autordarbu izmantošanā raidorganizāciju programmās. Kā viena no metodēm mērķu sasniegšanai minēta kopīga autordarbu izmantošanas tarifu politikas izstrāde.

Vadoties no LRA 25.09.2006. iesniegumam pievienotās informācijas, LRA biedri ir:

- VB SIA „Latvijas Televīzija”,
- a/s „Latvijas Neatkarīgā Televīzija”,
- SIA „TV3 Latvia”,
- SIA „TV Dzintare”,
- SIA „Valmieras TV”,
- SIA „Latgales reģionālā televīzija” (asociētais biedrs),

- SIA „Kuldīgas televīzijas sabiedrība” (asociētais biedrs),
- a/s „Kurzemes radio”,
- SIA „TV Rīga”,
- SIA „Baltkom TV”,
- VB SIA „Latvijas Radio”,
- a/s „Radio SWH”,
- SIA „Radio Skonto”,
- SIA „Zemgales novadu televīzija” (asociētais biedrs),
- SIA „Star FM”.

3. Autortiesību normatīvais regulējums

Saskaņā ar „Autortiesību likuma” 7.panta otro daļu autortiesību subjekti autortiesības uz darbu īsteno paši vai ar savu pārstāvju starpniecību, arī ar autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju starpniecību.

“Autortiesību likuma” 40.panta otrā un trešā daļa nosaka, ka autortiesību subjekta atļauja darba izmantošanai tiek izsniegta gan licences līguma, gan licences veidā, ka darba izmantotājam pirms darba izmantošanas jānoslēdz licences līgums vai jāsaņem darba izmantošanas licence.

Saskaņā ar “Autortiesību likumu”:

- Licences līgums ir līgums, ar kuru viena puse – autortiesību subjekts – dod atļauju otrai pusei – darba izmantotājam – izmantot darbu un nosaka darba izmantošanas veidu, vienojoties par izmantošanas noteikumiem, atlīdzības lielumu, tās izmaksāšanas kārtību un termiņu (41.panta pirmā daļa);
- licence ir atļauja izmantot attiecīgo darbu tādā veidā un ar tādiem noteikumiem, kādi norādīti licencē (42.panta pirmā daļa);
- vispārējo licenci izsniedz autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, un šī licence dod tiesības izmantot visu to autoru darbus, kurus pārstāv šī organizācija (42.panta ceturtā daļa).

Mantisko tiesību kolektīvais pārvaldījums „Autortiesību likuma” izpratnē:

- autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju izveido autori, un tās darbības mērķis ir autoru tiesību kolektīvā pārvaldīšana. (63.panta trešā daļa);
- mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu attiecībā uz šā panta piektajā daļā noteikto autortiesību vai blakustiesību objektu izmantošanu¹ vienlaikus var veikt

¹ Autortiesību likuma 63.panta piektajā daļā noteikts: “Autortiesību un blakustiesību subjektu mantiskās tiesības tikai kolektīvi tiek administrētas attiecībā uz:

- 1) publisku izpildījumu, ja tas notiek izklaides vietās, kafejnīcās, veikalos, viesnīcās un citās tamlīdzīgās vietās;
- 2) nomu, īri un publisku patapināšanu (izņemot datorprogrammas, datu bāzes un mākslas darbus);
- 3) retranslēšanu pa kabeļiem (izņemot raidorganizāciju tiesības, neatkarīgi no tā, vai tās ir pašas raidorganizācijas tiesības, vai tās raidorganizācijai devuši autortiesību vai blakustiesību subjekti);
- 4) reproducēšanu personiskai lietošanai;
- 5) reprogrāfisku reproducēšanu personiskai lietošanai;
- 6) vizuālās mākslas oriģināldarbu tālākpārdošanu;

tikai viena mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (63.panta sestā daļa);

- mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija uz pilnvarojuma pamata var pārstāvēt citas organizācijas pārstāvēto tiesību subjektu intereses (63.panta septītā daļa);

- mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas pilda šādas funkcijas:

1) vienojas ar darbu un blakustiesību objektu izmantotājiem (..) par atlīdzības lielumu, maksāšanas kārtību un citiem noteikumiem, ar kādiem izdod licences;

2) izsniedz darbu un blakustiesību objektu izmantotājiem licences to tiesību īstenošanai, ar kuru pārvaldījumu nodarbojas attiecīgās organizācijas, un iekasē licencē paredzēto atlīdzību;

5) sadala iekasēto atlīdzību un izmaksā to autortiesību un blakustiesību subjektiem (65.panta pirmā daļa).

4. Par AKKA/LAA

Saskaņā ar AKKA/LAA Statūtos (apstiprināti ar AKKA/LAA biedru 28.09.2006. kopsapulces protokolu Nr.4) noteikto AKKA/LAA ir biedrība, kas apvieno autorus nolūkā realizēt autoru tiesību kolektīvo pārvaldījumu saskaņā ar LR likumiem, normatīvajiem aktiem un starptautiskajām konvencijām un līgumiem, kuru dalībvalsts ir Latvija.

Statūtos noteikti AKKA/LAA darbības mērķi, t.sk.,

- Latvijas autortiesību subjektu tiesību kolektīvā pārvaldīšana Latvijas Republikā un ārvalstīs;

- ārvalstu autortiesību subjektu tiesību kolektīvā pārvaldīšana Latvijas Republikā.

AKKA/LAA, īstenojot Statūtos noteiktos mērķus:

- izstrādā un apstiprina atlīdzības autoriem minimālās normas (tarifus), iekasēšanas, sadales un izmaksas noteikumus;

- izsniedz autoru darbu izmantotājiem licences par to tiesību izmantošanu, kuru pārvaldījumu veic AKKA/LAA;

- iekasē licencēs paredzēto un atlīdzības autoriem minimālajām normām (tarifiem) atbilstošu autoratlīdzību;

- sadala iekasēto autoratlīdzību un izmaksā to autortiesību subjektiem (..);

- u.c.

Saskaņā ar AKKA/LAA Statūtos noteikto par tās biedru var būt autors – fiziska persona, kura savas autora mantiskās tiesības noteiktos darba izmantojuma veidos nevar pilnībā realizēt un administrēt individuāli (..), kā arī juridiska persona – izdevniecība, kura ir autoru mantisko tiesību pārņēmēja (..). Par biedru nevar būt persona, kas ir biedrs citā autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma

7) komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu.”

organizācijā, kura veic kolektīvo pārvaldījumu attiecībā uz tādiem pašiem autortiesību objektu izmantošanas veidiem kā AKKA/LAA.

AKKA/LAA pārvaldes institūcijas ir biedru sapulce un biedrības padome. Biedru sapulce ir AKKA/LAA augstākā lēmējinstītūcija. Padome veic vairākus uzdevumus, t.sk. izstrādā un apstiprina atlīdzības autoriem minimālās normas (tarifus) un to iekasēšanas, sadales un izmaksas noteikumus.

5. AKKA/LAA kā autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma realizētāja

AKKA/LAA 23.11.2006. vēstulē Nr.2/1-553 norādījusi, ka:

- realizējot autoru mantiskās tiesības, AKKA/LAA darbojas kā daudzu tiesību īpašnieku pārstāvis, kopēji administrējot viņu tiesības – slēdzot licences līgumus par darbu izmantošanu, iekasējot atlīdzību un sadalot to tiesību īpašniekiem,

- AKKA/LAA savā darbībā balstās uz pārstāvniecības līgumiem, kas noslēgti ar konkrētiem tiesību īpašniekiem Latvijā un analogiskām tiesību īpašniekus pārstāvošām kolektīvā pārvaldījuma organizācijām ārvalstīs. Pamatojoties uz līgumos ar tiesību īpašniekiem Latvijā un savstarpējās pārstāvniecības līgumos ar ārvalstu kolektīvā pārvaldījuma organizācijām ietvertu pilnvarojumu, AKKA/LAA ir tiesības gan atļaut AKKA/LAA pārstāvēto tiesību īpašnieku darbu izmantošanu, gan aizliegt to, kas ir neatņemama autora ekskluzīva tiesība,

- īstenojot principu, ka atlīdzību par darbu izmantošanu nosaka autors, AKKA/LAA tarifu apstiprināšana ir AKKA/LAA Padomes kompetencē. Padome sastāv no AKKA/LAA biedriem – tiesību īpašniekiem, kuri, nosakot autoratlīdzības apmēru, darbojas kā pārējo tiesību īpašnieku pārstāvji un realizē savas Autortiesību likumā noteiktās tiesības lemt par darbu izmantošanas nosacījumiem, izsniedzot licences jeb atļaujas darbu izmantošanai saskaņā ar pašu autoru noteiktajiem Licencēšanas noteikumiem. Nosakot tarifus darbu izmantošanai, AKKA/LAA ņem vērā to, ka:

1) Bernes konvencija un Autortiesību likums nosaka autoriem tiesības lemt par darbu izmantošanas nosacījumiem, t.sk. noteikt autoratlīdzības apmēru par darbu izmantošanu;

2) nosakot autoratlīdzības apmēru, balstās uz starptautiskajā praksē veidotajiem principiem, kuri atzīti par vispārpieņemtiem gan Starptautiskās Autoru un komponistu sabiedrību konfederācijas (turpmāk - CISAC), kuras locekle ir AKKA/LAA, dokumentos, gan no CISAC neatkarīgu autortiesību speciālistu darbos;

3) nosakot tarifus, tiek ievērots princips, ka atlīdzības apmēru par autoru darbu izmantošanu nosaka tiesību īpašnieki, ievērojot starptautisko praksi analogiskos izmantojuma veidos.

- AKKA/LAA licencēšanu veic saskaņā ar Padomes apstiprinātajiem tarifiem, un licenču nosacījumi ir vienādi visiem viena veida autoru darbu izmantotājiem vienādos izmantošanas veidos.

Saskaņā ar iepriekš minēto Konkurences padome konstatē, ka AKKA/LAA ir autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija Latvijā, kas autoru, kurus tā pārstāv, darbu izmantotājiem izsniedz licenci, tādējādi dodot tiesības izmantot iepriekš minēto autoru darbus. Licence tiek uzskatīta par izsniegtu, ja AKKA/LAA un autoru darbu izmantotājs ir noslēdzis Licences līgumu, ar kuru viena puse – autortiesību subjekts – dod atļauju otrai pusei – darba izmantotājam – izmantot darbu un nosaka darba izmantošanas veidu, vienojoties par izmantošanas noteikumiem, atlīdzības lielumu, tās izmaksāšanas kārtību un termiņu.

6. Licences līgums un tā nosacījumi

Saskaņā ar lietā esošo informāciju (LRA un AKKA/LAA 19.04.2005. Sapulces protokols) AKKA/LAA un LRA vienojušās par Licences līguma par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus raidīšanai ēterā 2005. gadā tekstu, izņemot par Licences līguma 3.1.punktā iekļauto procentu no raidorganizācijas ieņēmumiem. Licences līguma priekšmets definēts Licences līguma 1.1. punktā: “Ar šo Aģentūra (AKKA/LAA) piešķir Raidorganizācijai vispārējo licenci (atļauju) izmantot raidīšanai ēterā Raidorganizācijas programmās šajā Līgumā noteiktajā apmērā Darbus, kuru autorus (arī autoru mantiniekus, vai citus autortiesību pārņēmējus) atbilstoši Autortiesību likumam un Bernes konvencijai par literāro un mākslas darbu aizsardzību tieši vai ar ārvalstu autoru organizāciju starpniecību Līguma laikā pārstāv Aģentūra”, un „ar Līgumu piešķirtā atļauja (licence) attiecas tikai uz pārraidēm Latvijas Republikas teritorijā, kas (..) tiek raidītas analogā vai digitālā sistēmā saskaņā ar Nacionālās radio un televīzijas padomes izdoto Apraides atļauju” (2.1. punkts). Licences līguma 3.1. punkts nosaka, ka “atlīdzība autoriem, kuru Raidorganizācija maksā par darbu izmantošanu 2005. gadā, tiek noteikta _____% apmērā no tiem raidorganizācijas gada ieņēmumiem, kas gūti no Darbu izmantošanas, veicot Raidorganizācijas pamatdarbību – programmu veidošanu”. Saskaņā ar Licences līguma 3.2.punktu ar terminu “ieņēmumi, kas gūti no Aģentūras pārstāvēto autoru darbu izmantošanas, veicot Raidorganizācijas pamatdarbību – programmu veidošanu” Līgumā tiek saprasti sekojoši Raidorganizācijas ieņēmumi (saskaņā ar peļņas – zaudējumu aprēķinu):

- ieņēmumi no visa veida reklāmas un televeikala izvietojuma,
- ieņēmumi no visa veida sponsoru samaksātās naudas,

- jebkādas no valsts, pašvaldības vai citas personas saņemtās subsīdijas, dotācijas un ziedojumi Raidorganizācijas programmu veidošanas projektiem”.

Licences līguma 3.3. punkts: “No minētajiem ieņēmumiem tiek atskaitīti:

- pievienotās vērtības nodoklis,
- ieņēmumi no pašreklāmas nolūkos izplatītās informācijas par savām programmām un raidījumiem vai par atvasinātas produkcijas, kas tieši iegūta no šīm programmām vai raidījumiem (mediju barters),
- faktiskā komisijas atlīdzība par visa veida reklāmas piesaistīšanu Raidorganizācijas programmām, bet ne vairāk kā 15% no katra reklāmas pakalpojuma vērtības,
- ieņēmumi no Raidorganizācijas veiktās raidījumu reproducēšanas, jo par to tiek noslēgts atsevišķs līgums,
- ieņēmumi no cita veida saimnieciskās darbības, kas nav saistīta ar Raidorganizācijas programmu veidošanas projektiem (telpu iznomāšana, tehnikas izīrēšana u.tml.)”.

Analizējot 19.04.2005. LRA un AKKA/LAA Sarunu protokolā minēto, Konkurences padome konstatēja, ka minētajā dokumentā ir norādīts, ka Līguma teksts attiecas uz raidorganizāciju ieņēmumiem, to definēšanu un principiem, konkrēti nenorādot, vai tas attiecas uz radio, vai televīzijas raidorganizācijām. Tikai saskaņotajā Līguma tekstā (2.1. punkts) minētais, ka „(..) atļauja (licence) attiecas tikai uz pārraidēm Latvijas Republikas teritorijā, kas (..) tiek raidītas analogā vai digitālā sistēmā (..)”, liek secināt, ka 19.04.2005. LRA un AKKA/LAA saskaņotais līguma teksts attiecas uz televīziju raidorganizācijām.

Vienlaikus saskaņā ar iepriekš minēto Konkurences padome secina, ka:

- 1) AKKA/LAA un LRA ir vienojušās par visiem Licences līguma nosacījumiem, izņemot raidorganizācijām piemērojamo autoratlīdzības tarifu,
- 2) par autortalīdzības tarifu aprēķināšanas bāzi uzskatāmi visi raidorganizācijas ieņēmumi, kas saistīti ar raidorganizācijas pamatdarbības veikšanu, t.i., programmu veidošanu.

7. Par konkrēto tirgu

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu par konkrēto tirgu ir uzskatāms konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Konkrētās preces tirgus (Konkurences likuma 1.panta 5.punkts) ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus (Konkurences likuma 1.panta 3.punkts) ir ģeogrāfiska

teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no pārējām ģeogrāfiskām teritorijām.

Saskaņā ar iepriekš minēto par konkrētās preces tirgu uzskatāms licenču par tiesībām izmantot autoru, kuri ir AKKA/LAA vai citu valstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, kuru tiesības Latvijā pārstāv AKKA/LAA, muzikālos darbus raidīšanai ēterā izsniegšanas tirgus (turpmāk – Licences līgumu izsniegšanas tirgus). Par konkrēto ģeogrāfisko tirgu uzskatāma Latvijas Republikas ģeogrāfiskā teritorija.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka par konkrēto tirgu, kurā darbojas AKKA/LAA, šīs izpētes lietas ietvaros uzskatāms Licenču par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus raidīšanai ēterā izsniegšanas tirgus Latvijas Republikas teritorijā.

8. Par AKKA/LAA dominējošo stāvokli

Konkurences likuma 1.panta 1.punktā noteikts, ka par dominējošo stāvokli uzskatāms “tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šā dalībnieka vai šo dalībnieku tirgus daļa šajā tirgū ir vismaz 40 procentu un šis dalībnieks vai šie dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem un patērētājiem”.

Saskaņā ar šī lēmuma 3.-5.punktā minēto mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu Latvijā vienlaikus var veikt tikai viena mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija. Arī AKKA/LAA padomes locekle I.Paklone norāda², ka katra autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija ir monopolstāvoklī savā valstī, ka katra autortiesību organizācija savā valstī pārstāv visu valstu visus autorus. Tādējādi, Konkurences padome konstatē, ka AKKA/LAA ir dominējošā stāvoklī Licences līgumu izsniegšanas tirgū Latvijas Republikas teritorijā.

9. Autoratlīdzības tarifu veidošana

Kā norādīts AKKA/LAA 23.11.2006. vēstules 2/1-553 11.pielikumā, tarifi tiek noteikti, balstoties uz CISAC rekomendācijām, rēķinoties ar Latvijas

² Konkurences padomes un AKKA/LAA padomes locekļu 27.08.2007. sarunu protokols

ekonomisko situāciju, patēriņa preču cenām, kā arī ar Skandināvijas/Baltijas reģiona autoru organizāciju apstiprinātajiem raidorganizāciju tarifiem.

9.1. AKKA/LAA, veidojot autoratlīdzības tarifus (AKKA/LAA 23.11.2006. vēstules Nr.2/1 – 553 11. pielikums), ņem vērā CISAC galvenos principus un kritērijus tarifu veidošanai:

(*)³.

9.2. Analogiski citu valstu pieredzei noteikti šādi autoratlīdzības maksājumu veidi:

(*)⁴.

9.3. AKKA/LAA kritēriji, kurus piemēro autoratlīdzības tarifu veidošanā:

- izmantoto darbu daudzums programmās,
- teritoriālā aptveramība,
- raidorganizācijas raidlaika ilgums diennaktī,
- raidorganizācijas ieņēmumi.

AKKA/LAA raidorganizāciju tarifi tiek veidoti pēc principa: jo vairāk raidorganizācijas no kopējā raidlaika savā programmā izmanto autortiesību aizsargātus darbus, jo lielāka autoratlīdzība jāmaksā. Raidorganizācijas programmas teritoriālā aptveramība un raidlaika ilgums nosaka to, cik lielai auditorijai un kādu laika periodu būs pieejami autoru darbi, tādēļ, veidojot tarifus, arī šie faktori tiek ņemti vērā.

9.4. AKKA/LAA tarifu iedalījums un faktiski noteiktie tarifi

Ņemot vērā iepriekš noteiktos autoratlīdzības tarifu veidošanas kritērijus, raidorganizāciju darbību normatīvo regulējumu, AKKA/LAA ir noteikusi šāda veida „Ētera raidorganizāciju un kabeļtelevīziju tarifus” (apstiprināti AKKA/LAA vienīgā dalībnieka LAA valdes sēdē 07.02.2002., papildināti 19.09.2002., 16.06.2004. un Padomes sēdē 16.02.2006.):

1) Radio raidorganizācijām ar nacionālo apraidi,

³ WIPO Guide on the licensing of Copyright and Related rights, Geneva, 108.-109. lp.

⁴ Turpat, 186. lp.

- 2) Radio raidorganizācijām ar Rīgas reģionālo apraidi,
- 3) Radio raidorganizācijām ar reģionālo un vietējo apraidi,
- 4) Minimālās fiksētās autoratlīdzības normas radio raidorganizācijām (Ls mēnesī un gadā),
- 5) Nacionālajai komerciālajai TV,
- 6) Reģionālai komerciālajai TV,
- 7) Vietējai komerciālajai TV,
- 8) Minimālās fiksētās autoratlīdzības normas komerciālajām TV (Ls gadā). Šajā gadījumā atlaides par priekšapmaksu (25%), izmantoto darbu saraksta iesniegšanu elektroniskā formā (10%) un atlaide raidorganizācijām par izmantoto darbu elektroniskās uzskaites programmas izveidošanu pirmajos 2 raidorganizācijas darbības gados (15%), netiek piemērotas,
- 9) Latvijas Radio tarifi (piemērojami tādi paši kā komerciālām radio raidorganizācijām),
- 10) Autoru darbu izmantošana kabeļtīklos Latvijā (no ieņēmumiem no abonentmaksas),
- 11) Latvijā izveidotai kabeļtelevīzijas programmai,
- 12) Autoratlīdzības minimālās normas par muzikālo darbu izmantošanu internetā.

10. Par Konkurences likuma 13.panta 4.punkta iespējamo pārkāpumu AKKA/LAA darbībās

LRA Iesniegumā norādīts, ka netaisnīgu pārdošanas (pirkšanas) cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu uzspiešana ir saistīta un balstās uz dominējošā tirgus dalībnieka vienpusēja ekonomiska rakstura spiediena, ko tam atļauj dominēšana konkrētajā tirgū, izdarīšanu uz citu tirgus dalībnieku. Tā kā AKKA/LAA nav konkurentu muzikālo darbu izmantošanas licencēšanas tirgū un raidorganizācijas atrodas no AKKA/LAA atkarīgā situācijā, tā konsekventi atļaujas vienpusēji noteikt netaisnīgus un ekonomiski nepamatotus tarifus par autoru darbu izmantošanu raidorganizāciju pārraidēs. LRA uzskata, ka, arī slēdzot licences līgumu, ir nepieciešama abu līdzēju savstarpēja vienošanās, kas balstās uz saskaņotu gribas izteikumu. To nosaka arī Autortiesību likuma 41.panta pirmā daļa, kas definē, ka „licences līgums ir līgums, ar kuru viena puse – autortiesību subjekts – dod atļauju otrai pusei – darba izmantotājam – izmantot darbu un nosaka darba izmantošanas veidu, vienojoties par izmantošanas noteikumiem, atlīdzības lielumu, tā izmaksāšanas kārtību un termiņiem”.

Konkurences likuma 13.panta 4.punkts nosaka, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties kā netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana.

10.1. Kā norādīts šī lēmuma 6.punktā, AKKA/LAA un LRA ir vienojušās par visiem Licences līguma nosacījumiem, izņemot raidorganizācijām piemērojamo autoratlīdzības tarifu.

LRA pilnvaroto pārstāvju 12.04.2007. vēstulē sniegta informācija, ka “konkrētais autors, stājoties līgumiskās attiecībās ar AKKA/LAA, nenosaka ne minimālo, ne maksimālo autoratlīdzības lielumu, kādu tas gribētu saņemt. Tāpēc nepamatota un nesaprotama ir AKKA/LAA nostāja, ka tā nedrīkstētu atkāpties no saviem vienpusēji noteiktiem tarifiem, ja tā nav saņēmusi nekādus individuālus norādījumus no katra autora par vēlamo autoratlīdzības lielumu”.

Konkurences padomes un AKKA/LAA padomes 27.08.2007. Sarunu protokolā AKKA/LAA padomes priekšsēdētāja M.Zālīte norāda, ka “(..) mums vienīgiem ir tiesības noteikt autoratlīdzības tarifus – tas ir ierakstīts likumā. Autoram ir tiesības nosaukt savu cenu. Mūsu organizācija administrē autora tiesības. (..) Autori mūs ir ievēlējuši viņus pārstāvēt”.

Saskaņā ar iepriekš norādīto autortiesību normatīvo regulējumu, AKKA/LAA statūtos noteikto un AKKA/LAA padomes priekšsēdētājas M.Zālītes 27.08.2007. sniegto informāciju, Konkurences padome konstatē, ka AKKA/LAA kā mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai, ņemot vērā iepriekš minētos tarifu veidošanas kritērijus un vienojoties par Licences līguma noslēgšanu, ir jāvienojas par autoratlīdzības tarifa lielumu, ievērojot:

- 1) to, ka katram autoram ir tiesības nosaukt sava darba cenu;
- 2) visu to autoru intereses, kurus tā Latvijas Republikā pārstāv.

Analizējot, vai AKKA/LAA noteiktie autoratlīdzības tarifi ir uzskatāmi par taisnīgiem un ekonomiski pamatotiem, Konkurences padome izvērtēja arī LRA pilnvaroto pārstāvju 12.04.2007. vēstulē attiecībā uz AKKA/LAA tarifu veidošanu, balstoties uz nevalstiskas organizācijas CISAC rekomendācijām, norādīto, ka:

- 1) rekomendācijas nav juridiski saistošas;
- 2) CISAC apvieno tikai autoru un komponistu sabiedrības, tajā nav pārstāvēti darbu izmantotāji, kuri varētu līdzdarboties rekomendāciju izstrādē. No tā izriet, ka CISAC noteiktie tarifi ir tikpat vienpusēji kā AKKA/LAA noteiktie tarifi.

Izvērtējot lietā esošo informāciju, kā arī ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome konstatēja, ka:

- 1) AKKA/LAA, veidojot autoratlīdzības tarifus, ir jāņem vērā vispārātzītie mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju tarifu veidošanas kritēriji, jo Latvijas Republikā tā pārstāv ne tikai Latvijas autorus, bet arī citu valstu autorus. AKKA/LAA tarifu veidošanas kritēriji ir skaidri definēti un tiek piemēroti diferencētā kārtībā;

2) tas, ka CISAC apvieno tikai autoru un komponistu sabiedrības, uzskatāms par atbilstošu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju būtībai – tās apvieno autorus un aizstāv to tiesības attiecībās ar to darbu izmantotājiem. Arī Konkurences padomes un AKKA/LAA padomes 27.08.2007. sarunu protokolā norādīts, ka “AKKA/LAA pārvaldē nevar ietilpt autordarbu izmantotāji – komersanti, jo tad viņi nonāk interešu konfliktā. Autori ir norobežojuši lietotājus no pārvaldes ar mērķi – norobežot lietotājiem izdevīgu principu lobēšanu”.

Tādējādi, darbu izmantotājiem līdzdarbojoties tarifu noteikšanā un rekomendāciju izstrādē, tie nonāktu interešu konfliktā, bet mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija vairs neaizstāvētu autoru tiesības attiecībās ar to darbu izmantotājiem.

1.tabula

AKKA/LAA radio raidorganizācijām (ar nacionālo apraidi)* noteiktie tarifi (apstiprināti AKKA/LAA vienīgā dalībnieka LAA valdes sēdē 07.02.2002., papildināti 19.09.2002., 16.06.2004. un Padomes sēdē 16.02.2006.)

Mūzikas daudzums programmā (%) no kopējā raidlaika	Autoratlīdzības tarifi (% no raidorganizāciju bruto ieņēmumiem)
80-100	4%
65-80	3,6%
40-65	3,2%
25-40	2,5%
0-25	1%

* Radio raidorganizācijām ar Rīgas reģionālo apraidi un radio raidorganizācijām ar reģionālo un vietējo apraidi autoratlīdzības tarifi noteikti attiecīgi par 0,1 un 0,2 procentu punktiem mazāki

2.tabula

AKKA/LAA televīzijas raidorganizācijām (ar nacionālo apraidi)* noteiktie tarifi (apstiprināti AKKA/LAA vienīgā dalībnieka LAA valdes sēdē 07.02.2002., papildināti 19.09.2002., 16.06.2004. un Padomes sēdē 16.02.2006.)

Mūzikas izmantojums programmā (%) no kopējā raidlaika	Raidīšanas ilgums diennaktī (h)	Autoratlīdzības tarifi (% no raidorganizāciju bruto ieņēmumiem)	Raidīšanas ilgums diennaktī (h)	Autoratlīdzības tarifi (% no raidorganizāciju bruto ieņēmumiem)
40% un vairāk	5 – 24h	6,5%	0,5 – 5h	6%

35 – 40%		6		5,5
30 - 35%		5,5		5
25 – 30%		5		4,5
20 – 25%		4,5		4
15 – 20%		4		3,5
10 – 15%		3,5		3
5 – 10%		3		2,5
5%		2,5		2
3 – 4%		2		1,5
2%		1,5		1
1%		1		0,5

* Reģionālajām komerciālajām televīzijas raidorganizācijām un vietējām komerciālajām televīzijas raidorganizācijām autoratlīdzības tarifi noteikti zemāki, tos diferencējot atkarībā no raidīšanas ilguma diennaktī (0,1-8h un 8-24h)

10.2. Lai panāktu vienošanos par piemērojamiem autoratlīdzības tarifiem, starp AKKA/LAA un LRA notikušas sarunas un sarakste:

1) 25.04.2005. LRA un AKKA/LAA Sapulces protokols: AKKA/LAA piedāvā noteikt autoratlīdzības maksājumu 1,85% no ieņēmumiem par 35% mūzikas izmantojuma, LRA piedāvā līdz 30% mūzikas no kopējā raidlaika maksāt 0,75% no raidorganizācijas ieņēmumiem, par 30% – 40% mūzikas - 1,4% no raidorganizācijas ieņēmumiem;

2) AKKA/LAA 05.08.2005. vēstulē Nr.2/1R-330 norāda, ka „(..) atlīdzības autoriem lielums Latvijā par autoru muzikālo darbu izmantošanu televīzijā nedrīkst ievērojami atšķirties no pārējās ES dalībvalstīs piemērotā atlīdzības autoriem lieluma. 2005.gadā vidējais faktiski maksājamais atlīdzības autoriem lielums ES ir 2,20% no raidorganizācijas ieņēmumiem. (..) Pamatojoties uz iepriekš minēto, saskaņā ar Padomes pilnvarojumu AKKA/LAA piekrīt samazināt maksājamo atlīdzību autoriem par 30% līdz 40% mūzikas apjoma no kopējā raidlaika no 1,85% uz 1,80%. Ņemot vērā Latvijas situāciju un izrādot pretimnākšanu, piedāvājam no 2005.gada piecu gadu laikā pakāpeniski pāriet no 1,75% uz 1,80%”;

3) LRA 01.09.2005. vēstulē Nr.1-09/05 „(..) piekrīt AKKA/LAA izteiktajam piedāvājumam, ka atlīdzības apjoms varētu palielināties vairāku gadu laikā. Papildus tam LRA piedāvā noteikt nedaudz smalkāku iedalījumu, jo mūzikas apjoms dažādās raidorganizācijās atšķiras”, tādējādi maksājuma apjomam pakāpeniski 2005. – 2007.gadā palielinoties katru gadu par 0,01%, un 2005.gadā piedāvā par 31 – 35% mūzikas maksāt 1,15% no raidorganizācijas ieņēmumiem, par 36 – 40% mūzikas - 1,31% no raidorganizācijas ieņēmumiem;

4) AKKA/LAA 15.09.2005. vēstulē Nr.2/1R – 419 atgādina, ka „(..) AKKA/LAA piekrita samazināt maksājamo atlīdzību autoriem par 30% līdz 40% mūzikas apjoma no kopējā raidlaika no 1,85% uz 1,80%, turklāt piedāvājām (..) pakāpeniski pāriet no 1,75% uz 1,80%. Būtībā AKKA/LAA no sākotnēji piedāvātā 1,85% (..) piekrita piekāpties pat par 0,10%. Cerējām, ka LRA, patiešām vēloties vienoties (..), no savas puses palielinās maksājamās atlīdzības apmēru. (..) patlaban LRA par 31% līdz 35% mūzikas apjoma no kopējā raidlaika savu tikšanās laikā jau piedāvāto 1,4% maksājamās atlīdzības apmēru ir samazinājusi pat par 0,25%. Ja iepriekš par 40% līdz 50% mūzikas no kopējā raidlaika LRA izteica piedāvājumu maksāt par 1,65%, tad šobrīd par 41% līdz 45% piedāvā maksāt par 0,17% mazāku atlīdzību autoriem (..)”;

5) AKKA/LAA 04.11.2005. vēstule Nr.2/1R – 534: ”lūdzam rast iespēju tuvākajā laikā vēlreiz izvērtēt AKKA/LAA piedāvājumu un aicinām LRA vienoties par abpusēji pieņemamu maksājamās atlīdzības autoriem lielumu, lai vēl 2005. gadā varētu sagatavot licences līgumus (..)”;

6) LRA 04.11.2005. vēstule Nr.1-11/05: „LRA aicina vēlreiz pārdomāt pieprasītās atlīdzības apjomu un mudina vienoties par abām pusēm pieņemamu procentu apjomu (..), kā arī aicina nedaudz izmainīt procentuālo sadalījumu, nosakot atlīdzības apjomu šādā apmērā: līdz 30% mūzikas apjoms no kopējā raidlaika – 1,10% atlīdzība no raidorganizācijas ieņēmumiem; 31% - 40% mūzikas apjoms no kopējā raidlaika – 1,25% atlīdzība no raidorganizācijas ieņēmumiem; 41% - 50% mūzikas apjoms no kopējā raidlaika – 1,50% atlīdzība no raidorganizācijas ieņēmumiem (..)”;

7) AKKA/LAA 21.11.2005. vēstule Nr.2/1R – 546: ”(..) LRA ir izteikusi piedāvājumu maksāt par 0,35% vairāk no sākotnēji piedāvātā vienā muzikālo darbu izmantotāju kategorijā (līdz 30% mūzikas no kopējā raidlaika), (..) nav nekādu argumentu, kādēļ lai pārējo kategoriju muzikālo darbu izmantotājas televīziju raidorganizācijas maksātu citādi un proporcionāli mazāk par jau sākotnēji sarunu laikā piedāvāto (..)”;

8) LRA 21.06.2006. vēstule Nr.2-06/06: „LRA piedāvā maksāt atlīdzību 1,6% apjomā no raidorganizācijas ieņēmumiem (kā tie definēti mūsu jau 2005.gada 19.aprīlī parakstītajā protokolā), attiecinot šo procentu uz televīzijas raidorganizācijām neatkarīgi no izmantojamā mūzikas daudzuma. (..) piedāvā vienoties arī par atlīdzības apjomu par muzikālo darbu pārraidīšanu radio programmās, nosakot atlīdzību 1,80% apjomā no radio raidorganizāciju ieņēmumiem neatkarīgi no izmantojamā mūzikas apjoma”;

9) AKKA/LAA 26.06.2006. vēstulē Nr.2/1R – 278 norāda, ka „(..) LRA pirmo reizi sarunu laikā piedāvā vairs neņemt vērā faktisko muzikālo darbu izmantojumu programmā un ierosina visām televīzijām neatkarīgi no faktiski izmantotajiem muzikālajiem darbiem maksāt vienādu atlīdzību. AKKA/LAA atgādina, ka maksājamās autoratlīdzības lielums ir saistīts ar izmantoto muzikālo darbu daudzumu un to autoru skaitu, kuri šo atlīdzību saņems. Ņemot vērā, ka mūzikas

daudzums dažādu raidorganizāciju programmās atšķiras, tām televīziju raidorganizācijām, kuras muzikālos darbus izmanto ļoti maz, prasīt maksāt tik pat lielu autoratlīdzību, cik maksātu „tīri” mūzikas kanāli, kuri raida tikai mūzikas klipus, nebūtu taisnīgi, tādēļ aicinām LRA atgriezties pie līdz šim mūsu sarunās runātā, proti, maksājamās autoratlīdzības lielums ir atkarīgs no programmā izmantoto muzikālo darbu daudzuma. Visi LRA biedri, lielā Latvijas televīziju raidorganizācijas patlaban savās programmās vidēji izmanto ap 35% mūzikas, tādēļ faktiski LRA piedāvā maksāt 1,6% tieši par šo muzikālo darbu daudzumu programmā, kas ir par 0,25% mazāk par AKKA/LAA 2005.gada 5.augusta sarunās piedāvāto (..)”.

Izvērtējot lietā esošos materiālus attiecībā uz AKKA/LAA un LRA izteiktajiem piedāvājumiem par maksājamās atlīdzības lielumu (%) no raidorganizācijas ieņēmumiem un AKKA/LAA apstiprinātajā dokumentā „Ētera raidorganizāciju un kabeltelevīziju tarifi” (apstiprināti LAA valdes sēdē 07.02.2002. papildināti 19.09.2002., 16.06.2004. un Padomes sēdē 16.02.2006.), Konkurences padome konstatēja, ka iepriekš minētie apstiprinātie televīziju raidorganizācijām piemērojamie tarifi ir neatbilstoši AKKA/LAA izteiktajiem piedāvājumiem (piemēram, AKKA/LAA 05.08.2005. vēstule Nr.2/1R – 330, LRA 01.09.2005. vēstule Nr.1-09/05), un 12.07.2007. vēstulē Nr.1666 lūdza AKKA/LAA izskaidrot piemēroto tarifu samazināšanu, piemēram, no 5,5% - 6,0% līdz 1,75% - 1,85%.

Atbildot uz Konkurences padomes 12.07.2007. vēstuli Nr.1666 (kāpēc AKKA/LAA piedāvātie tarifi atšķirās no oficiāli apstiprinātajiem), AKKA/LAA 23.07.2007. vēstulē Nr.2/1 – 477 norāda, ka LRA „laika posmā no 2005. gada līdz 2007. gadam izteiktie priekšlikumi tika izteikti kā oferte sarunās par līguma priekšmetu (..). Izmaiņas AKKA/LAA padomes apstiprinātajās autoratlīdzības minimālajās normās tiktu veiktas tikai, ja vienošanās ar LRA tiktu panākta, pretējā gadījumā šādām izmaiņām nebūtu jēgas, jo sarunu gaitu ar LRA tas nemainītu (..). Minētās ofertes apstiprināšana AKKA/LAA padomē tika atlikta līdz brīdim, kad puses būs pilnībā vienojušās par izteikto oferti vai citiem nosacījumiem, lai to vienlaikus varētu piemērot visām televīziju raidorganizācijām Latvijā.”

Šajā vēstulē AKKA/LAA arī norāda uz faktoriem, kas ietekmēja šādas ofertes izteikšanu:

- 1) maksājamās summas aprēķina vienkāršošana, likvidējot visas līdz šim autoratlīdzības normu ietvaros piemērojamās atlaides;
- 2) tiek būtiski mainīts procentuālais solis minimālajām autoratlīdzības normām, pieskaņojot to televīziju raidorganizāciju darbības specifikai, proti, tiek ņemta vērā LRA un AKKA/LAA 19.04.2005. tikšanās laikā LRA izteiktā norāde uz to, ka visām lielajām TV raidorganizācijām mūzikas procentuālais īpatsvars ir 33 – 36%. AKKA/LAA apstiprinātajās minimālajās autoratlīdzības normās televīziju raidorganizāciju maksājamās autoratlīdzības procentu solis mainās tieši pie 35%

mūzikas īpatsvara, t.i., solis ir 30 – 35% un 35 – 40%. Viena procenta atšķirība var būtiski ietekmēt maksājamās atlīdzības apmēru, kaut gan attiecīgo televīziju raidorganizāciju programmās faktiski ir nelielas atšķirības mūzikas īpatsvarā;

3) piedāvājums tika izteikts ar mērķi sasniegt atbilstošu ES ietvaros maksājamās autoratlīdzības apmēru attiecīgajā muzikālo darbu izmantojuma kategorijā. ES 2005. gadā par attiecīgo mūzikas daudzuma izmantojumu programmās autoratlīdzības apmērs bija 2,2% no televīziju raidorganizāciju ieņēmumiem un AKKA/LAA savu piedāvājumu izteica ar mērķi 2,00% Latvijā sasniegt 2012.gadā;

4) oferte tika izteikta pēc tam, kad starp LRA un AKKA/LAA tika panākta vienošanās par bāzi autoratlīdzības noteikšanai;

5) papildus iepriekš minētajam šajā sakarā AKKA/LAA 30.07.2007. vēstulē Nr.2/1 – 483 norāda, ka „(..) ofertes izteikšanas brīdī attiecīgās minimālās autoratlīdzības normas nav bijušas apstiprinātas AKKA/LAA padomē. Izmaiņas AKKA/LAA minimālajās autoratlīdzības normās tika apstiprinātas 05.07.2007., un sarunu process ar dažām raidorganizācijām liecina par to, ka pastāv reāla iespēja vismaz ar dažām raidorganizācijām vienoties par šādu autoratlīdzības apmēru.”

05.07.2007. AKKA/LAA padomes sēdē apstiprināti jauni tarifi televīziju raidorganizācijām, un tie ir 0,4% - 4,0% (ar nacionālo un pārrobežu apraidi). Par mūzikas daudzumu programmā 20% - 30% piemērojamais tarifs apstiprināts 1,5%, par mūzikas daudzumu 30% - 40% - 2% (ar nacionālo un pārrobežu apraidi).

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome konstatē, ka AKKA/LAA sarunu un sarakstes procesā ar LRA ir izrādījusi iniciatīvu un bijusi ieinteresēta Licences līgumu noslēgšanā ar LRA ietilpstošām raidorganizācijām. Par to liecina AKKA/LAA piedāvājums samazināt maksājamās autoratlīdzības apmēru, LRA izteiktais aicinājums izvērtēt tarifu piedāvājumu, lai varētu noslēgt Licences līgumus, kā arī iepriekš definēto un saskaņoto kritēriju ievērošana tarifu noteikšanā (piemēram, maksājamās autoratlīdzības apjoms ir tieši atkarīgs no mūzikas daudzuma programmā).

10.3. Veicot lietas izpēti, Konkurences padome konstatēja, ka objektīvu secinājumu izdarīšanai, vai AKKA/LAA apstiprinātie autoratlīdzības tarifi ir uzskatāmi par netaisnīgiem un ekonomiski nepamatotiem, jāveic AKKA/LAA un citu Eiropas Savienības valstu mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījuma organizāciju noteikto autoratlīdzības tarifu salīdzinājums. Lai izvērtētu, vai AKKA/LAA nepārkāpj Konkurences likuma 13.panta 4.punktā noteikto aizliegumu, nosakot netaisnīgus un ekonomiski nepamatotus autoratlīdzības tarifus par autoru darbu izmantošanu raidorganizāciju pārraidēs, Konkurences padome citu Eiropas Savienības valstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām pieprasīja informāciju (27.04.2007. vēstule Nr.955, 09.05.2007. vēstule Nr.997, 10.05.2007. vēstule Nr.1004, 10.05.2007. vēstules Nr.1005 – 1010,

16.05.2007. vēstules Nr.1053 – 1056, 16.05.2007. vēstule Nr.1063), lūdzot tām norādīt autoratlīdzības tarifus, kurus tās piemēro savu valstu raidorganizācijām, kā arī citu informāciju.

No citu Eiropas Savienības valstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām tika saņemta šāda informācija:

1) Igaunijas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (Eesti Autorite Ühing) 21.05.2007. vēstulē Nr.283 norādīja, ka Igaunijā tiek piemēroti vienādi tarifi dažādām radio raidorganizācijām, un līdz 2009.gadam piemērotais tarifs ir 4,5% no raidorganizāciju reklāmas ieņēmumiem, Igaunijas sabiedriskais radio maksā 4,5% no saņemtajām subsīdijām. Attiecībā uz televīziju raidorganizācijām Igaunijā tiek piemērots tarifs 1,9% no reklāmas ieņēmumiem, Igaunijas sabiedriskā televīzija maksā 1,9% no saņemtajām subsīdijām;

2) Lietuvas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (LATGA A) 21.05.2007. vēstulē Nr.829T norādīja, ka Lietuvā tiek piemēroti vienādi tarifi dažādām radio raidorganizācijām, un piemērotais tarifs ir 3,2% no raidorganizāciju kopējiem ieņēmumiem. Attiecībā uz televīziju raidorganizācijām Lietuvā tiek piemērots tarifs 1,65% no kopējiem ieņēmumiem;

3) Slovākijas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (SOZA) 01.06.2007. vēstulē norādīja, ka Slovākijā tiek piemēroti vienādi tarifi dažādām radio raidorganizācijām, un piemērotais tarifs ir 5,6% no raidorganizāciju kopējiem ieņēmumiem. Televīziju raidorganizācijām tarifi tiek piemēroti atkarībā no kanāla veida (muzikālajiem - 8%, pilna formāta – 3%, ziņu, sporta programmām – 1% no kopējiem ieņēmumiem);

4) Vācijas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (GEMA) 12.06.2007. vēstulē norādīja, ka Vācijā radio raidorganizācijām tarifi tiek piemēroti atkarībā no mūzikas apjoma programmā (standarta likmes 0,78% - 7,75%) no kopējiem ieņēmumiem. Televīziju raidorganizācijām arī tarifi tiek piemēroti atkarībā no mūzikas daudzuma programmā (standarta likmes 0,32% - 5,63%) no kopējiem ieņēmumiem;

5) Spānijas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (SGAE) 30.05.2007. vēstulē norādīja, ka Spānijā radio raidorganizācijām tarifi tiek piemēroti atkarībā no mūzikas daudzuma programmā (max likme - 3,75% no ieņēmumiem). Televīziju raidorganizācijām tiek piemērots viens tarifs. Tarifa likme par muzikālo darbu raidīšanu katru gadu tiek palielināta par ~ 0,04-0,05% (vai ~0,02%, atkarībā no sistēmas), salīdzinot ar iepriekšējo gadu. 2007. gadā tā noteikta 1,64% vai 2,68% apmērā (atkarībā no sistēmas).

6) Somijas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija (Teosto) 31.07.2007. vēstulē norādīja, ka Somijā radio raidorganizācijām piemērojamie tarifi atkarīgi no raidorganizācijas apgrozījuma un mūzikas daudzuma programmā, un tie ir (*). Arī televīziju raidorganizācijām kritēriji tarifu piemērošanai ir raidorganizācijas gada apgrozījums un mūzikas daudzums programmā, piemērojamie tarifi – (*).

Izvērtējot lietā esošo informāciju, kā arī ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome konstatēja, ka:

- 1) saskaņā ar LRA pilnvaroto pārstāvju 12.04.2007. vēstulē attiecībā uz AKKA/LAA tarifu veidošanu, balstoties uz nevalstiskas organizācijas CISAC rekomendācijām, norādīto, tās modificējamās atbilstoši konkrētās valsts vēsturiskajai un ekonomiskajai situācijai un līgumslēdzēju pušu vienošanām. Šāda atsaukšanās, kā uzskata LRA pilnvarotie pārstāvji, nav pamatota arī tādēļ, ka autoratlīdzības procents katrā valstī tiek piemērots atšķirīgām ieņēmumu pozīcijām, kurām piemērotas dažādas atlaides un citi nosacījumi. Kā Konkurences padome konstatēja pēc lietā esošajiem materiāliem, citās Eiropas Savienības valstīs (izņemot Igauniju) kā bāze autoratlīdzības tarifa aprēķinam ir noteikts raidorganizācijas gada apgrozījums, neparedzot nekāda veida atlaides;
- 2) saskaņā ar AKKA/LAA sniegto informāciju Latvijas radio raidorganizāciju programmās, kurās mūzikas daudzums sastāda (*) (saskaņā ar informāciju, kas norādīta AKKA/LAA un raidorganizāciju noslēgtajos Licences līgumos, kurus AKKA/LAA ar 05.01.2007. vēstuli Nr.2/1-9 iesniedza Konkurences padomei), tiek piemērots autoratlīdzības tarifs (*) no raidorganizāciju ieņēmumiem (saskaņā ar informāciju, kas norādīta AKKA/LAA un raidorganizāciju noslēgtajos Licences līgumos, kurus AKKA/LAA ar 05.01.2007. vēstuli Nr.2/1-9 iesniedza Konkurences padomei). Par šādu mūzikas daudzumu radio programmās Igaunijā tiek piemērots tarifs 4,5% (no raidorganizācijas reklāmas ieņēmumiem), Lietuvā – 3,2%, Slovākijā – 5,6%, Vācijā – 3,88 – 6,20% no raidorganizācijas ieņēmumiem.
- 3) saskaņā ar AKKA/LAA sniegto informāciju attiecībā uz televīziju raidorganizācijām AKKA/LAA rīcībā ir informācija tikai par to televīziju raidorganizāciju mūzikas daudzumu programmās, ar kurām tā noslēgusi Licences līgumus, un šādi līgumi pamatā noslēgti tikai ar reģionālās vai vietējās apraides televīziju raidorganizācijām. Attiecībā uz televīzijas raidorganizācijām ar nacionālo apraidi LRA norādījusi (LRA 01.02.2005. vēstule Nr.1-02/05, adresēta AKKA/LAA: “LRA informē, ka šobrīd tās biedru programmā mūzika skan šādā apjomā: LTV – 33%, LNT – 30%, TV3 – 30%, TV5 – 23,5%, Valmieras TV – 1% (..), TV Dzintare – 30%), ka tās biedru – televīziju raidorganizāciju (ar nacionālo apraidi) programmās mūzikas daudzums ir 23,5 – 33% no kopējā raidlaika. Par šādu mūzikas daudzumu televīzijas programmā Igaunijā tiek piemērots tarifs 1,9% (no raidorganizācijas reklāmas ieņēmumiem vai saņemtajām subsīdijām), Lietuvā – 1,65%, Slovākijā – 3%, Vācijā – 2,25%, Somijā – (*) no raidorganizācijas ieņēmumiem.

Izvērtējot to, vai AKKA/LAA noteiktie autoratlīdzības tarifi uzskatāmi par pamatotiem, Konkurences padome salīdzināja tos gan ar citās Eiropas Savienības valstīs noteiktajiem autoratlīdzības tarifiem, gan arī, vērtējot tarifu ekonomisko

pamatotību, ņēma vērā to, ka autoratlīdzības lielumam ir maza (vai pat vispār nav) saistība ar preces cenas ekonomisko izmaksu pamatotību konkurences tiesību tradicionālā izpratnē (nepastāv atbilstība starp preces vērtību un izmaksām), vērtējot dominējošā stāvoklī esoša tirgus dalībnieka rīcību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka AKKA/LAA noteiktie autoratlīdzības tarifi nav uzskatāmi par pārmērīgiem, tie uzskatāmi par pamatotiem. Kā liecina lietā esošie materiāli, AKKA/LAA ilgstošā laika posmā centusies panākt vienošanos ar LRA, lai vienošanās rezultātā noslēgtu licences līgumus ar LRA biedriem – radio un televīziju raidorganizācijām. Tas, ka AKKA/LAA piemērotie autoratlīdzības tarifi nav uzskatāmi par pārmērīgiem, pamatojams ar citu valstu autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju sniegto informāciju par piemērojamiem tarifiem savu valstu raidorganizācijām. AKKA/LAA noteiktie autoratlīdzības tarifi nav uzskatāmi par pašiem zemākajiem (bet tie ir vieni no zemākajiem), un tie ir uzskatāmi par samērojamiem ar citu valstu kolektīvā pārvaldījuma organizāciju noteiktajiem autoratlīdzības tarifiem. Tādējādi Konkurences padome secina, ka AKKA/LAA savās darbībās nepārkāpj Konkurences likuma 13.panta 4.punktā noteikto dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu, piemērojot netaisnīgas pirkšanas vai pārdošanas cenas, netaisnīgus tirdzniecības noteikumus, tos tieši vai netieši uzspiežot.

11. Par Konkurences likuma 13.panta 5.punkta iespējamo pārkāpumu AKKA/LAA darbībās

LRA iesniegumā un LRA pilnvaroto pārstāvju 12.04.2007. vēstulē norādīts, ka „LRA uzskata, ka konkrētās izpētes lietas ietvaros licenču izsniegšana muzikālo darbu izmantošanai radio un televīziju raidorganizācijās ir ekvivalenti darījumi, kuriem ir piemērojami vienādi noteikumi. Nav saprotams, kāpēc tā iemesla dēļ, ka televīziju raidorganizācijas izmanto arī cita veida darbus, ne tikai muzikālos, tām būtu nosakāma mazāka autoratlīdzības procentuālā likme nekā radio raidorganizācijām par tādu pašu mūzikas daudzumu programmā”.

Kā norādīts LRA pilnvaroto pārstāvju 12.04.2007. vēstulē, „AKKA/LAA nevienādā attieksme ekvivalentos darījumos izpaužas arī kā dažādas apliekamo ieņēmumu bāzes noteikšana radio un televīziju raidorganizācijām. 2006.gada jūlijā radio raidorganizācijām nosūtītie līguma projekti ieņēmumus definē daudz plašāk nekā televīziju raidorganizācijām nosūtītie līguma projekti, pie tam radio raidorganizācijām netiek atskaitīti neapliekamie izdevumi”. (LRA iesnieguma pielikumi Nr.14-16).

Konkurences likuma 13.panta 5.punkts nosaka, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties kā nevienādu noteikumu noteikšana ekvivalentos darījumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus.

11.1. Par radio raidorganizācijām un televīzijas raidorganizācijām kā dažādu konkrēto tirgu dalībniekiem

Attiecībā uz atšķirīgu tarifu piemērošanu radio un televīziju raidorganizācijām AKKA/LAA 22.01.2007. vēstulē Nr.2/1 – 46 Konkurences padomei norāda, ka „radio raidorganizācijas un TV raidorganizācijas ir atšķirīgi tirgus dalībnieki (...). (...) radio raidorganizācijas raidīšanai ēterā izmanto tikai tādus darbus, kuriem ir skaņa, t.i., muzikālos, literāros un dramatiskos darbus. TV raidorganizācijas savukārt izmanto ne tikai šos darbus, bet arī audiovizuālos darbus, kuriem ir pilnīgi cits tiesību īpašnieku loks, un raidāmās programmas izmaksas ir pilnīgi citas, jo ietver arī atlīdzību citiem tiesību īpašniekiem”. Attiecībā uz ieņēmumiem, no kuriem jāmaksā autoratlīdzība un to aprēķināšanas nosacījumiem AKKA/LAA 22.01.2007. vēstulē Nr.2/1 – 46 norāda, ka „(...) AKKA/LAA radio raidorganizācijām un televīziju raidorganizācijām piedāvā identiskus ieņēmumu, no kā jāmaksā autoratlīdzība, aprēķināšanas nosacījumus (...)”. Vienlaikus šajā vēstulē AKKA/LAA norāda, ka „(...) sarakstē ar LRA esam uzsvēruši, ka līdz šim brīdim par radio raidorganizāciju tarifiem sarunas ar LRA vispār nav notikušas, taču AKKA/LAA jau vairākas reizes rakstiski ir apliecinājusi LRA savu gatavību sākt sarunas arī par radio raidorganizāciju tarifiem”.

Analizējot AKKA/LAA iesniegtos autoratlīdzības tarifus, kurus tā piemēro radio un televīzijas raidorganizācijām, Konkurences padome konstatēja, ka, pastāvot vienādiem tarifu piemērošanas kritērijiem (kā kritērijus abos gadījumos izmantojot teritoriālo aptveramību, mūzikas daudzumu (% no kopējā raidlaika) programmā, raidīšanas ilgumu diennaktī), AKKA/LAA tos noteikusi dažādus radio raidorganizācijām un televīzijas raidorganizācijām. Saskaņā ar „Radio un televīzijas likuma” 2.panta 3.punktu gan radio, gan televīzija ir uzskatāmi par elektroniskajiem sabiedrības saziņas līdzekļiem, tomēr informācijas (t.sk. arī mūzikas utt.) pārraidīšanai radio un televīzija izmanto atšķirīgas tehnoloģijas – radio raidorganizācijas raidīšanas procesā informāciju sniedz tikai ar skaņu, pārraidot to noteiktā frekvencē, savukārt televīzijas raidorganizācijas šo pašu informāciju (t.sk. arī mūziku utt.) pārraida audiovizuālā veidā (kā skaņas signālu un attēlu). Televīzijas un radio raidorganizācijas savu programmu pārraides procesā izmanto dažādas (atšķirīgas) tehnoloģijas, ar dažādām (atšķirīgām) tehnoloģiskajām ierīcēm tiek uztvertas radio un televīziju raidorganizāciju raidītās

programmas, atšķirīgi ir arī produkti (tikai audio vai audiovizuāli), kurus saņem patērētājs, izmantojot tā rīcībā esošos tehnoloģiskos līdzekļus.

Izvērtējot lietā esošos materiālus attiecībā uz autoratlīdzības tarifu piemērošanu radio un televīziju raidorganizācijām, Konkurences padome ņēma vērā arī LRA 21.06.2006. vēstulē Nr.2-06/06 (adresēta AKKA/LAA un Nacionālajai radio un televīzijas padomei) norādīto, ka „LRA piedāvā maksāt atlīdzību 1,6% apjomā no raidorganizācijas ieņēmumiem (kā tie definēti mūsu jau 2005.gada 19.aprīlī parakstītajā protokolā), attiecinot šo procentu uz televīzijas raidorganizācijām neatkarīgi no izmantojamā mūzikas daudzuma. Papildus tam LRA atkārtoti norāda, ka pārstāv visus tās biedrus (gan radio, gan televīzijas raidorganizācijas), tādēļ piedāvā vienoties arī par atlīdzības apjomu par muzikālo darbu pārraidīšanu radio programmās, nosakot atlīdzību 1,8% apjomā no radio raidorganizāciju ieņēmumiem neatkarīgi no izmantojamā mūzikas apjoma”.

Ņemot vērā iepriekš minētajā LRA vēstulē sniegto informāciju, Konkurences padome konstatēja, ka LRA, piedāvājot AKKA/LAA piemērot dažādus tarifus radio un televīziju raidorganizācijām, faktiski piekrīt dažādu tarifu noteikšanai radio un televīziju raidorganizācijām.

Konkurences likuma 1.panta 5.punktā noteikts, ka konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome attiecībā uz LRA Iesniegumā norādīto, ka „raidorganizācijas maksā par vienu un to pašu precī”, secina, ka, lai arī prece, par kuru maksā radio un televīzijas raidorganizācijas ir viena un tā pati, atšķirīgs ir šīs preces pircēju statuss tirgū, un proti – radio raidorganizācijas un televīzijas raidorganizācijas nav savstarpēji konkurenti, jo radio raidorganizāciju un televīzijas raidorganizāciju piedāvātā prece (pakalpojums) nav aizvietojami. Minētais pamatojams arī ar 04.12.2002. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr.C30 212602, kurā, analizējot radio un televīzijas pieejamību patērētājiem, konstatēts, ka “lielai daļai Latvijas iedzīvotāju, kas pa dienu atrodas savās darba vietās, darba laikā radio klausīšanās paralēli darbam nav aizvietojama ar televīzijas skatīšanos, savukārt pa dienu mājās dzīvojošajai iedzīvotāju daļai – pensionāriem, māsaimniecēm utt. iemīļotās televīzijas programmas skatīšanās nav aizstājama ar radio klausīšanos. (..) Ievērojot minēto, un ņemot vērā, ka saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 6.punktu konkurence pastāv tikai starp konkrētā tirgus dalībniekiem, a/s “Radio SWH” un LTV savstarpēji nekonkurē”.

Tādējādi Konkurences padome secina, ka radio raidorganizācijas un televīzijas raidorganizācijas darbojas dažādos konkrētajos tirgos un nav uzskatāmas par viena konkrētā tirgus dalībniekiem, līdz ar to, kaut arī viena un tā

pati prece tiek pirkti ar atšķirīgiem nosacījumiem, konkurences ziņā nelabvēlīgāki apstākļi netiek radīti.

11.2. Par apliekamo ieņēmumu bāzi radio un televīzijas raidorganizācijām

11.2.1. AKKA/LAA 22.01.2007. vēstulē Nr.2/1 – 46 norāda, ka „patlaban AKKA/LAA radio raidorganizācijām un televīziju raidorganizācijām piedāvā identiskus ieņēmumu, no kā jāmaksā autoratlīdzība, aprēķināšanas nosacījumus, kā tas redzams no Konkurences padomei jau nosūtītām AKKA/LAA ar radio un televīziju raidorganizāciju slēgto licences līgumu kopijām”.

Ieņēmumu bāze, pēc kuras tiek aprēķināts autoratlīdzības tarifs un par kuru AKKA/LAA un LRA ir vienojušās, norādīta šā lēmuma 6. punktā.

Konkurences padome, analizējot AKKA/LAA noslēgto Licences līgumu (iesniegti ar AKKA/LAA 05.01.2007. vēstuli Nr.2/1 – 9) nosacījumus, konstatēja, ka „Licences līgumos par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus raidīšanai ēterā”, kurus AKKA/LAA noslēgusi ar radio un televīzijas raidorganizācijām pēc 19.04.2005. līguma teksta saskaņošanas ar LRA, ar terminu „ieņēmumi” minēto līgumu 3.3. punkta izpratnē „(..) tiek saprasti sekojoši savā un trešo personu vārdā saņemtie Raidorganizācijas bruto ieņēmumi, no kuriem atskaitītas piemērotās atlaides un pievienotās vērtības nodoklis:

3.3.1. ieņēmumi no visa veida reklāmas pakalpojumiem;

3.3.2. ieņēmumi no daļējas vai pilnīgas raidlaika izmantošanas tiesību nodošanas trešām personām;

3.3.3. ieņēmumi no programmu pārraides, uztveršanas vai izmantošanas tiesību nodošanas (pārdošanas) trešām personām;

3.3.4. jebkādas no valsts, pašvaldības vai citas personas saņemtās subsīdijas, dotācijas un ziedojumi” (neattiecas uz raidorganizācijām, kuras maksā fiksētu autoratlīdzības maksu gadā/mēnesī saskaņā ar AKKA/LAA apstiprinātajām minimālajām autoratlīdzības normām).

Papildus iepriekš minētajam un saskaņā ar LRA Iesniegumā sniegto informāciju (LRA Iesnieguma pielikumi Nr.14 – Nr.16), AKKA/LAA 28.06.2006. nosūtīja Radio SWH (vēstule Nr.2/1R – 329), a/s „Latvijas Neatkarīgā Televīzija” (vēstule Nr.2/1R – 323) un SIA „TV Rīga” (vēstule Nr.2/1R – 326) parakstīšanai Licences līgumu projektus, kurus izvērtējot, Konkurences padome konstatēja, ka Licences līguma projektos, kuri nosūtīti a/s „Latvijas Neatkarīgā Televīzija” un SIA „TV Rīga”, gan ieņēmumi, gan atskaitījumi no minētajiem ieņēmumiem definēti saskaņā ar 19.04.2005. saskaņotajā līguma tekstā norādīto, bet Radio SWH nosūtītajā Licences līguma projekta dokumentā norādītie ieņēmumi ir definēti

plašāk, bet kā atskaitījumi no minētajiem ieņēmumiem norādītas tikai piemērotās atlaides un pievienotās vērtības nodoklis.

Tādējādi, salīdzinot iepriekš minētajos Licences līgumos ar radio raidorganizācijām un televīzijas raidorganizācijām un 19.04.2005. saskaņotajā Licences līguma tekstā sniegto ieņēmumu definīciju, Konkurences padome konstatēja, ka:

1) ieņēmumu bāze, no kuras tiek aprēķināta autoratlīdzība, gan radio raidorganizācijām, gan televīziju raidorganizācijām, ar kurām noslēgti Licences līgumi, uzskatāma par analogu;

2) ieņēmumu bāze noslēgtajos Licences līgumos un 19.04.2005. saskaņotajā līguma tekstā uzskatāma par atšķirīgu, jo, pirmkārt, atšķirīgi definēti ieņēmumi (19.04.2005. saskaņotajā Licences līguma tekstā ar terminu "ieņēmumi" tiek saprasti - ieņēmumi no visa veida reklāmas un televeikala izvietojanas, *ieņēmumi no visa veida sponsoru samaksātās naudas*, jebkādas no valsts, pašvaldības vai citas personas saņemtās subsīdijas, dotācijas un ziedojumi Raidorganizācijas programmu veidošanas projektiem, bet spēkā esošajos Licences līgumos - ieņēmumi no visa veida reklāmas un televeikala izvietojanas, *ieņēmumi no daļējas vai pilnīgas raidlaika izmantošanas tiesību nodošanas trešām personām un ieņēmumi no programmu pārraides, uztveršanas vai izmantošanas tiesību nodošanas (pārdošanas) trešām personām*), jebkādas no valsts, pašvaldības vai citas personas saņemtās subsīdijas, dotācijas un ziedojumi Raidorganizācijas programmu veidošanas projektiem, otrkārt, naudas summas, kas tiek atskaitītas no ieņēmumiem, no kuriem tiek aprēķināta autoratlīdzība. Saskaņā ar lietā esošo Licences līgumu nosacījumiem, no ieņēmumiem tiek atskaitītas tikai *atlaides un pievienotās vērtības nodoklis*, un tādējādi ieņēmumu bāze, no kuras tiek aprēķināta autoratlīdzība, uzskatāma par atšķirīgu no tās ieņēmumu bāzes, kāda veidojas saskaņā ar 19.04.2005. saskaņotā Licences līguma tekstu.

11.2.2. Attiecībā uz iepriekš minētajām atšķirībām gan noslēgtajos Licences līgumos, gan raidorganizācijām piedāvātajos Licences līguma projektos, AKKA/LAA 30.07.2007. vēstulē Nr.2/1 – 483 paskaidroja, ka:

1) A/S „Latvijas Neatkarīgā televīzija” un SIA „TV Rīga” nosūtītie Licences līguma projekti tika definēti atbilstoši AKKA/LAA un LRA saskaņotajam Licences līguma tekstam attiecībā uz televīziju raidorganizācijām. Radio SWH ir radio raidorganizācija, un tai nosūtītais Licences līguma teksts (t.sk. ieņēmumu definīcijas) atbilst AKKA/LAA piedāvātajam līguma tekstam radio raidorganizācijām, uz kuru nekādas sarunas attiecībā uz ieņēmumu bāzi un no tās veicamajiem atskaitījumiem nav notikušas. AKKA/LAA izteica Radio SWH Licences līguma piedāvājumu tādā redakcijā, kā tas ir spēkā citām Latvijas radio raidorganizācijām;

2) katras raidorganizācijas gada ieņēmumu bāze galīgajam aprēķinam tiek noskaidrota tikai gada beigās, kad raidorganizācija sniedz detalizētu atskaiti par tās ieņēmumiem iepriekšējā kalendārajā gadā un tiek veikts maksājamās autoratlīdzības pārrēķins, pamatojoties uz raidorganizācijas sniegto informāciju. Praksē ir iespējami arī ieņēmumi, kuri ir specifiski kādai raidorganizācijai, bet pilnīgi netiek gūti citās raidorganizācijās (piemēram, SIA „Pirmais Baltijas Mūzikas kanāls” gūst ieņēmumus, dodot televīzijas skatītājiem iespēju pasūtīt muzikālo darbu pēc savas izvēles, nosūtot paaugstinātas maksas īsziņu. Šie ieņēmumi tieši saistīti ar ekonomiskā labuma gūšanu, izmantojot autoru darbus, tāpēc iekļaujami autoratlīdzības aprēķina bāzē);

3) ar atlaidēm tika/tiek saprastas AKKA/LAA autoratlīdzību normās iekļautās atlaides. Tā kā šobrīd AKKA/LAA apstiprinātās minimālās autoratlīdzības normas radio raidorganizācijām vairs nesatur atlaides, šis atskaitījums netiek piemērots. Minimālajās autoratlīdzības normās televīziju raidorganizācijām šādas atlaides bija līdz 2007. gada vidum, kā arī noslēgtajos līgumos tās tika iekļautas un piemērotas. Sarunu laikā AKKA/LAA un LRA bija paredzējušas vienoties par minimālajām autoratlīdzības normām jau bez atlaidēm, tāpēc arī saskaņotais līguma teksts nesatur atsauces uz atlaidēm;

4) „ieņēmumi no cita veida darbības, kas nav saistīta ar raidorganizācijas programmu veidošanas projektiem” un „ieņēmumi no raidorganizācijas veiktās raidījumu reproducēšanas, ja par to tiek noslēgts atsevišķs līgums” nekad nav tikuši iekļauti autoratlīdzības aprēķinā, taču nav izdalīti kā izņēmums. Pirmais no minētajiem – tāpēc, ka neietilpst ar raidorganizācijām noslēgtajos līgumos fiksētajā ieņēmumu definīcijā, otrs – tā iemesla dēļ, ka šādas aktivitātes veic ļoti mazs raidorganizāciju skaits un iesaistītās puses vienmēr ir vienojušās, ka par to tiek slēgts cita veida licences līgums. Abu šo ieņēmumu veidu atdalīšana atsevišķi ir veikta, lai būtu skaidra autoratlīdzības aprēķina bāzes noteikšana;

5) „faktiskā komisijas atlīdzība par visa veida reklāmas piesaistīšanu raidorganizācijas programmām, bet ne vairāk kā 15% no katra reklāmas pakalpojuma vērtības” un „ieņēmumi no pašreklāmas nolūkos izplatītās informācijas, par savām programmām un raidījumiem vai par atvasinātas produkcijas, kas tieši iegūta no šīm programmām vai raidījumiem (mediju barters)” – šie ieņēmumu veidi atsevišķi izdalīti pušu sarunu ceļā. Šie atskaitījumi netiek piemēroti tā iemesla dēļ, ka starp AKKA/LAA un LRA nav panākta galīga vienošanās par maksājamo autoratlīdzības procentu. Nav iespējams vienoties par vienu no autoratlīdzības aprēķina daļām, bet nevienoties par pašu atlīdzības procentuālo apmēru. (*).

Papildus iepriekš minētajam AKKA/LAA 06.08.2007. vēstulē Nr.2/1-490 paskaidroja, ka:

1) termins „ieņēmumi no visa veida sponsoru samaksātās naudas” uzskatāms par apakškategoriju terminam „jebkādas no valsts, pašvaldības vai citas personas saņemtās subsīdijas, dotācijas un ziedojumi raidorganizācijas programmu veidošanas projektiem” un atsevišķa izdalīšana nemaina autoratlīdzības aprēķina bāzi;

2) termins „ieņēmumi no daļējas vai pilnīgas raidlaika izmantošanas tiesību nodošanas trešajām personām” tika izslēgti no autoratlīdzības aprēķina bāzes, pamatojoties uz raidorganizāciju skaidrojumu, ka raidorganizācija nav tiesīga veikt šādas darbības saskaņā ar „Radio un televīzijas likumu”. Apraides atļauju (licenci) Nacionālā Radio un televīzijas padome piešķir konkursa kārtībā konkrētam uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai), kuram ir redaktoriska atbildība par programmu izkārtojumu. Tādējādi raidorganizācijai, kura saņēmusi attiecīgo atļauju un savā darbībā ievēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, šādai definīcijai atbilstošu ieņēmumu nevar būt.

Minēto ieņēmumu posteni AKKA/LAA piekrita izslēgt no ieņēmumu bāzes tikai un vienīgi tāpēc, ka neviena no LRA ietilpstošajām raidorganizācijām negūst šāda veida ieņēmumus. Pēc būtības, ja šādi ieņēmumi tiek gūti, tad tiem ir jāietilpst autoratlīdzības tarifa bāzē, jo tie var veidot būtisku raidorganizācijas ieņēmumu daļu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome konstatē, ka:

1) autoratlīdzības tarifa likme (%) kā Latvijā, tā arī citās ES dalībvalstīs radio raidorganizācijām tiek noteikta augstāka nekā televīziju raidorganizācijām;

2) radio raidorganizācijas un televīziju raidorganizācijas darbojas dažādos konkrētajos tirgos;

3) ieņēmumu bāze, no kuras tiek aprēķināta autoratlīdzība, kā arī atskaitījumi no šīs ieņēmumu bāzes saskaņā ar lietā esošo informāciju nav uzskatāmi par tādiem, kas kādai no raidorganizācijām radītu konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus. Kaut arī radio un televīzijas raidorganizācijas darbojas dažādos konkrētajos tirgos, Konkurences padome uzskata, ka gan ieņēmumu bāze, gan arī atskaitījumi no šīs bāzes gan radio, gan televīziju raidorganizācijām veidojas pēc vienotas struktūras, un tāpēc ir būtiska šīs struktūras ievērošana, piemērojot autoratlīdzības tarifus jebkura veida raidorganizācijai. Analizējot ar ieņēmumu bāzi un atskaitījumiem no tās saistīto informāciju, Konkurences padome secina, ka AKKA/LAA ievēro šo struktūru, autoratlīdzības tarifu piemērojot tikai tādiem raidorganizācijas ieņēmumiem, kas gūti, izmantojot autoru muzikālo darbu raidīšanu ēterā, un nepiemērojot autoratlīdzības tarifu tādiem raidorganizāciju ieņēmumiem, kas nav saistīti ar muzikālo darbu raidīšanu ēterā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka AKKA/LAA, piemērojot dažādus autoratlīdzības tarifus par vienādu mūzikas daudzumu (%) programmā radio un televīziju raidorganizācijām, nepārkāpj Konkurences likuma

13.panta 5.punktā noteikto dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu, piemērojot nevienādus noteikumus ekvivalentos darījumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus.

12. Par Konkurences likuma 13.panta 1.punkta iespējamo pārkāpumu AKKA/LAA darbībās

LRA 30.01.2007. vēstulē Nr.8-1/07 norāda, ka „2005.gada 2.maijā AKKA/LAA paziņoja A/S „Radio SWH” par tiesas apstiprinātā licences līguma uzteikumu. Uzteikumā AKKA/LAA pamatojās uz licences līguma 5.1. punktu (..)A/S „Radio SWH” uzskatīja, ka šis uzteikums nav pamatots un neatbilst līguma noteikumiem. Šai sakarā A/S „Radio SWH” 2006.gada 9.novembrī vērsās ar prasību Rīgas apgabaltiesā, lūdzot uzlikt par pienākumu AKKA/LAA izpildīt pušu starpā noslēgto licences līgumu ar tiesas noteikto autoratlīdzības likmi 2% apmērā (..). Arī 2006.gada 28.jūlija vēstulē AKKA/LAA paziņoja A/S „Radio SWH”, ka tā nav ar mieru turpināt līgumattiecības ar atlīdzības likmi 2%, un informēja par spēkā esošajiem AKKA/LAA radio organizāciju tarifiem”.

Konkurences likuma 13.panta 1.punkts nosaka, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties kā atteikšanās slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku vai grozīt darījuma noteikumus bez objektīvi attaisnojoša iemesla.

Saskaņā ar lietā esošo informāciju:

1) Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta lietā Nr.PAC – 460 23.10.2003. pasludināja spriedumu, nolemjot „atzīt par noslēgtu licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus radio programmās starp BO SIA “Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autortiesību aģentūra” un AS „Radio SWH” 2003.gada 7.oktobra licences līguma par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus radio programmās projekta redakcijā, nosakot licences līguma 3.1.punktā norādīto atlīdzību autoriem 2% (divi procenti) apmērā (..)”. Šī sprieduma motivējošā daļā tiesa konstatējusi, ka:

1.1) likums neparedz, ka atlīdzība ir autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas vienpusēji noteiktie tarifi. Saskaņā ar Autortiesību likuma 41.panta pirmo daļu atlīdzības lielums tiek noteikts, pusēm vienojoties, atbilstoši Autortiesību likuma 65.panta pirmās daļas 1.punktam par atlīdzības lielumu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija vienojas ar darbu izmantotājiem;

1. 2) 2003.gada 7.oktobra Licences līguma projektā atlīdzības lielums nav konkretizēts un pusēm ir strīds par Licences līgumā nosakāmās atlīdzības lielumu;

1. 3) 2003.gada 7.oktobra Licences līguma projektā puses vienojušās, ka atlīdzība nosakāma konkrētu procentu apmērā, nepiemērojot nekādas atlaides;

2) Licences līgums, kurš noslēgts starp AKKA/LAA un Radio SWH saskaņā ar iepriekš minēto tiesas spriedumu, "(..) stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi, un ir spēkā līdz 2006.gada 31.decembrim. Ja aģentūra nav informējusi Raidorganizāciju par maksājamās atlīdzības lieluma pārskatīšanu ne vēlāk kā gadu pirms Līguma darbības termiņa beigām, līguma darbības termiņš tiek automātiski pagarināts uz nākamo kalendāro gadu uz tādiem pašiem noteikumiem" (Licences līguma 5.1. punkts).

Papildus iepriekš minētajam šīs lietas izpētes gaitā Konkurences padome izvērtēja arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas lietā Nr.PAC – 709 12.11.2003. pasludināto spriedumu, nolemjot „uzlikt par pienākumu bezpeļņas organizācijai SIA „Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autortiesību aģentūra” un valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Radio” līdz 2004.gada 1.martam noslēgt licences līgumu par bezpeļņas organizācijai SIA „Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autortiesību aģentūra” pārstāvēto autoru muzikālo darbu izmantošanu. Noteikt atlīdzību par bezpeļņas organizācijas SIA „Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autortiesību aģentūra” pārstāvēto autoru muzikālo darbu izmantošanu valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Radio” 3% (trīs procenti) apmērā no valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Radio” neto apgrozījuma”. Šī sprieduma motivējošajā daļā tiesa konstatējusi, ka:

- 1) galvenais strīda jautājums, par ko puses nespēj vienoties vairāku gadu garumā, ir autoratlīdzības lieluma noteikšana;
- 2) kā apliecina iesniegtie pušu pārstāvju tikšanās protokoli, abas puses ir izrādījušas ieinteresētību šāda līguma noslēgšanā;
- 3) autoratlīdzības lielums konkrētajā gadījumā ir nosakāms 3% apmērā no Latvijas radio neto apgrozījuma. Tieši vadoties pēc šāda autoratlīdzības lieluma (3% no apgrozījuma) ir tikusi noteikta kompensācija lietā Nr.PAC – 549, 2000. gads un lietā Nr.PAC – 216, 2001. gads.

LRA pilnvaroto pārstāvju 12.04.2007. vēstulē ir norādīts, ka “Latvijas situācijā ir jāņem vērā līdzšinējā tiesu prakse AKKA/LAA tiesvedībās pret darbu izmantotājiem. Šobrīd vienīgā neatkarīgā un objektīvā institūcija Latvijā, kura ir izvērtējusi un pārbaudījusi AKKA/LAA vienpusēji noteiktos tarifus, ir tiesa. (..) AKKA/LAA norāde uz tiesas noteikto autoratlīdzības lielumu AKKA/LAA lietā pret (..) “Latvijas Radio” nav ņemama vērā, jo atšķirībā no komerciālajām raidorganizācijām šis valsts bezpeļņas uzņēmums saņem valsts dotācijas savu funkciju veikšanai un nenodarbojas ar komercdarbību peļņas gūšanas nolūkos. Līdz ar to nevar piekrist AKKA/LAA, ka (..) “Latvijas Radio” lieta būtu analoga ar a/s “Radio SWH” lietu attiecībā uz autoratlīdzības lieluma noteikšanu”. Vienlaikus

iepriekš minētajā vēstulē norādīts, ka “(..) Līdzšinējā tiesu prakse ir galvenais kritērijs, kas ir jāņem vērā ierosinātās uzraudzības lietas ietvaros (..)”.

AKKA/LAA 10.01.2008. vēstulē Nr.2/1 – 9 attiecībā uz VBSIA “Latvijas radio” norāda – “tas, ka uzņēmums ir bezpeļņas un pieder valstij, nerada tam īpašus apstākļus tirgū, jo autora tiesības saņemt atlīdzību nav saistītas ar konkrētā darbu izmantotāja juridisko formu vai īpašnieku”.

Ņemot vērā LRA un AKKA/LAA 19.04.2005. parakstīto vienošanos un šā lēmuma 6.punktā norādīto, Konkurences padome secina, ka par raidorganizāciju ieņēmumiem uzskatāmi gan ieņēmumi no visa veida reklāmas izvietojuma, gan visa veida sponsoru samaksātā nauda, gan jebkādas subsīdijas, dotācijas un ziedojumi, tādējādi kopā veidojot autoratlīdzības tarifa bāzi, turklāt darba autora tiesības saņemt atlīdzību par sava darba izmantošanu saskaņā ar autortiesību normatīvo regulējumu netiek diferencētas atkarībā no tā, kas šo darbu izmanto. Līdz ar to Konkurences padome uzskata, ka attiecībā uz autoratlīdzības lieluma noteikšanu Radio SWH un VBSIA “Latvijas radio” lietas uzskatāmas par analogām.

Izvērtējot iepriekš minētajos lietas materiālos sniegto informāciju, Konkurences padome konstatēja, ka:

1) ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas lietā Nr.PAC – 460 23.10.2003. pasludināto spriedumu noslēgtais Licences līgums bija spēkā esošs līdz 31.12.2006., un AKKA/LAA līguma uzteikums pamatojams ar šā līguma 5.1.punktu. Tādējādi Konkurences padome uzskata, ka AKKA/LAA un Radio SWH 23.10.2003. noslēgtā Licences līguma uzteikums nav uzskatāms par Konkurences likuma 13.panta 1.punkta pārkāpumu;

2) galvenais strīda jautājums Licences līguma noslēgšanā ir vienošanās par autoratlīdzības tarifa lielumu. Vienlaikus Konkurences padome konstatēja, ka abus iepriekš minētos spriedumus Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta pasludinājusi viena mēneša laikā (23.10.2003. un 12.11.2003.), radio raidorganizācijām nosakot maksāt autoratlīdzības tarifu 2% un 3% apmērā pie mūzikas apjoma programmā attiecīgi 53% un 60% (pēc LRA 01.02.2005. vēstulē Nr.1-02/05 sniegtās informācijas). Lai arī iepriekš norādītie dati raksturo mūzikas apjomu katrā radio programmā 2005.gada sākumā, Konkurences padomei nav pamata uzskatīt, ka mūzikas apjoms 2003.gada beigās šajās radio programmās bija būtiski atšķirīgs. Iepriekš minētos tiesas spriedumus tiesa ir taisījusi katras konkrētās atsevišķās civillietas ietvaros, balstoties uz civillietā nodibinātiem apstākļiem un Civillikuma normām, un tiesa šajās lietās izšķirot civiltiesisku strīdu, ir noteikusi cenu, par kuras apmēru puses pašas nav spējušas panākt vienošanos. Konkurences padome, savukārt, lietu pētīja no savas kompetences viedokļa, konkurences tiesību normatīvā regulējuma ietvaros, noskaidrojot AKKA/LAA kā dominējoša tirgus dalībnieka noteiktās cenas (maksas par

muzikālo darbu izmantošanas ēterā licenci) pamatotību (cenas veidošanas kritērijus), kā arī izvērtējot, vai AKKA/LAA cenu raidorganizācijām piemēro pēc vienotiem principiem (bez diskriminācijas pret kādu konkrētu tirgus dalībnieku vai tirgus dalībnieku grupu). Tādējādi, Konkurences padome lietā esošo informāciju analizēja autortiesību tarifu veidošanas un piemērošanas sistēmas ietvaros, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus un dominējošā stāvoklī esoša tirgus dalībnieka rīcības atbilstību konkurenci regulējošajiem normatīvajiem aktiem. Ņemot vērā iepriekš teikto, tiesas noteiktais tarifs 2% apmērā nav saistošs Konkurences padomei, izvērtējot AKKA/LAA autortiesību tarifu veidošanas un piemērošanas sistēmu. Saskaņā ar iepriekš šajā lēmumā minēto, AKKA/LAA pārstāv autorus, un autoru prerogatīva ir noteikt sava darba cenu. Tiesa katrā atsevišķā gadījumā pēc saviem ieskatiem atlīdzības lielumu nosaka tad, ja licences līgumā tas nav konkretizēts, un puses nespēj panākt vienošanos par cenas apmēru.

Izvērtējot lietā esošo informāciju attiecībā uz AKKA/LAA piemērotajiem tarifiem raidorganizācijām, Konkurences padome šā lēmuma 10.punktā secināja, ka AKKA/LAA apstiprinātie autoratlīdzības tarifi uzskatāmi par samērīgiem un par vieniem no zemākajiem starp citu Eiropas Savienības dalībvalstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju noteiktajiem tarifiem. Līdz ar to nav objektīva pamata uzskatīt, ka AKKA/LAA Radio SWH piedāvātais tarifs jauna licences līguma noslēgšanai būtu uzskatāms par pārmērīgu. AKKA/LAA, uzsakot Radio SWH ar tiesas spriedumu noslēgto Licences līgumu, neatsakās slēgt darījumu ar tirgus dalībnieku – Radio SWH, bet gan piedāvā noslēgt līgumu par tādu autoratlīdzības tarifu piemērošanu, kuri ir atbilstoši pašreiz apstiprinātajiem. No konkurences viedokļa nav pamata uzskatīt, ka AKKA/LAA būtu pienākums slēgt Licences līgumu ar Radio SWH par tarifa piemērošanu 2% apmērā, jo tādā gadījumā Radio SWH nonāktu izdevīgākā situācijā nekā citi konkrētā tirgus, kurā darbojas Radio SWH, dalībnieki, t.i., citas radio raidorganizācijas. Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka AKKA/LAA savās darbībās nepārkāpj Konkurences likuma 13.panta 1.punktu, atsakoties slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku vai grozot darījuma noteikumus bez objektīvi attaisnojoša iemesla.

Saskaņā ar iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka AKKA/LAA darbībās nav saskatāmas Konkurences likuma 13.panta 1., 4. un 5.punkta pārkāpuma pazīmes.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 4.punktu, Konkurences likuma 13.panta 1., 4. un 5.punktu, Konkurences padome

n o l ē m a:

izbeigt lietas Nr.2454/06/05/19 „Par Konkurences likuma 13.panta 1., 4. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu biedrības „Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autoru apvienība” darbībās” izpēti.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) - Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme